

ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ – ИНТЕРНИ РЕВИЗОР

Број: 003682956 2024 05261 002 000 429 001

Назив писмена	Лице коме се писмено доставља		Датум пријема и потпис		Потпис достављача
	Презиме и име	Улица и број	Потпис примаоца	Однос према лицу уместо кога је пошиљка примљена	
Стратегија и стратешки план интерне ревизије општине Књажевац за период 2025-2027. године	Председник општине Књажевац	Милоша Обилића 1, Књажевац	31.12.24, 		

Република Србија
Општина Књажевац
Председник општине
Број: 003682956 2024 05261 002 000 429 001
31.12.2024. године

ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ

**СТРАТЕГИЈА И СТРАТЕШКИ ПЛАН ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ ЗА
ПЕРИОД 2025-2027. ГОДИНЕ**

Књажевац, децембар 2024. године

САДРЖАЈ

СТРАТЕГИЈА И СТРАТЕШКИ ПЛАН ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ ЗА ПЕРИОД 2025-2027. ГОДИНЕ	0
I УВОД.....	2
1. Правни основ	2
2. Место и улога интерне ревизије	3
3. Визија, мисија и циљеви интерне ревизије.....	4
4. Стратешки циљеви интерне ревизије	6
II СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ.....	7
1. Општи подаци.....	7
2. Организациона структура	8
3. Корисници буџета.....	9
4. Стратешка документа општине Књажевац.....	10
5. Стратешка визија, мисија и циљеви општине Књажевац.....	10
6. Системи као предмет ревизије.....	11
7. Процена ризика.....	12
8. Стратешки план ревизије	15
9. Расподела ресурса.....	16
III ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ.....	18
1. Стручно усавршавање интерних ревизора.....	18
2. Извештавање	19
3. Закључак.....	19

На основу члана 23. и члана 24. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС“, број 99/2011, 106/2013 и 84/2023), и члана 48. Статута општине Књажевац («Службени лист општине Књажевац» 6/2019 - пречишћени текст), на предлог интерног ревизора, Председник општине Књажевац одобрава

СТРАТЕГИЈУ И СТРАТЕШКИ ПЛАН ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ ЗА ПЕРИОД 2025-2027. ГОДИНЕ

I УВОД

Интерна ревизија је активност која пружа независно, објективно уверавање и саветодавна активност, са сврхом да допринесе унапређењу пословања корисника јавних средстава. Интерна ревизија помаже кориснику јавних средстава да оствари своје циљеве, тако што систематично и дисциплиновано процењује и вреднује управљање ризицима, контроле и управљање корисником јавних средстава.

Планирање интерној ревизији омогућава: остваривање циљева, утврђивање приоритета и обезбеђивање ефикасног и ефективног коришћења ресурса. Поред тога, планирање пружа: основу за процену будућих потреба за ресурсима; овлашћење да се поступа по плану, након што план одобри овлашћено лице; стандард у односу на који се може мерити стварна успешност; средство кроз које руководство треба да прихвати послове које обавља интерна ревизија и сталну евиденцију фактора који су узети у обзир приликом утврђивања плана, као и донетих одлука.

Стратешким планирањем се утврђују визија, мисија и циљеви Службе интерне ревизије као и начин остварења тих циљева.

1. Правни основ

Обавеза припреме и подношења на одобравање стратешког и годишњег плана рада интерне ревизије прописана је Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору¹ (у даљем тексту: Правилник).

Стратешки план се сачињава у складу са стратешким областима деловања општине Књажевац и идентификованим приоритетима у Плану развоја општине Књажевац за период 2021-2027. године², идентификованим приоритетима у стратешким документима и смерницама Стратегије развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору³, којима се додатно подстиче сарадња између интерне ревизије и управљачких структура у сврху побољшања стратешких и годишњих планова интерне ревизије како би се истакли приоритети руководства. Стратегијом развоја интерне финансијске контроле у јавном

¹ Правилник о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору ("Сл. гласник РС", бр. 99/2011, 106/2013 и 84/2023)

² Одлука Скупштине општине Књажевац (Сл.лист општине Књажевац“ бр. 22/2021)

³ Стратегија развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору за период 2017-2020. године ("Сл. гласник РС", бр. 51/2017)

сектору прописана је обавеза увођења стандардне праксе финансијског управљања и контроле у редовне процесе руковођења, као и увођења функције интерне ревизије као алата за добро управљање. Ове активности имају за циљ промене система управљања и руковођења са приступа усклађености на приступ који се базира на учинку и резултатима.

Планирање ревизија је неопходно јер интерној ревизији омогућава: остваривање циљева, утврђивање приоритета и обезбеђивање ефикасног и ефективног коришћења ресурса. Поред тога, планирање пружа: основу за процену будућих потреба за ресурсима; овлашћење да се поступа по плану, након што план одобри овлашћено лице; стандард у односу на који се може мерити стварна успешност; средство кроз које руководство треба да прихвати послове које обавља интерна ревизија; сталну евиденцију фактора који су узети у обзир приликом утврђивања плана, као и донетих одлука.

У складу са чл. 23. Правилника - интерна ревизија обавља се према стратешком плану за трогодишњи период, годишњем плану и плану појединачне ревизије.

Стратешки план интерне ревизије доноси се до краја текуће године за следећи трогодишњи период и представља основу целог процеса планирања.

Годишњи план рада доноси се до краја текуће године за наредну годину и заснива се на првој години стратешког плана. Оперативни планови појединачне ревизије се ревидирају и ажурирају током целе године, узимајући у обзир реализацију, редовне и ванредне активности интерне ревизије.

2. Место и улога интерне ревизије

Законом о буџетском систему⁴ прописано је да интерна ревизија на основу објективног прегледа доказа обезбеђује уверавање о адекватности и функционисању постојећих процеса управљања ризиком, контроле и управљања организацијом, да ли ови процеси функционишу на предвиђен начин и омогућују остварење циљева организације, укључујући и пружање саветодавних услуга које се састоје од савета, смерница, обуке, помоћи или других услуга у циљу повећања вредности и побољшања процеса управљања датом организацијом, управљања ризицима и контроле.

Интерни ревизор у вршењу функције примењује прописе Републике Србије, међународне стандарде интерне ревизије, етички кодекс интерне ревизије и принципе објективности, компетентности и интегритета.

Правилником су ближе уређени послови интерне ревизије.

На основу члана 82. Закона о буџетском систему и члана 3. и 6. Правилника и члана 48. Статута општине Књажевац⁵ Председник Општине Књажевац донео је Одлуку о оснивању интерне ревизије општине Књажевац⁶.

Одлуком је предвиђено да се интерна ревизија оснива као инокосни орган. Интерног ревизора одређује председник Општине Књажевац из редова запослених на неодређено време код корисника јавних средстава општине Књажевац.

⁴ Закон о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, ..., 138/2022, 118/2021 - др. закон, 92/2023, 94/2024)

⁵ Статут општине Књажевац („Сл.лист општине Књажевац“ бр. 6/2019-пречишћен текст)

⁶ Одлука о оснивању интерне ревизије општине Књажевац („Сл.лист општине Књажевац“ бр. 19/2015)

Правилником о организацији и систематизацији радних места у Општинској управи и Правобранилаштву Општине Књажевац је систематизовано радно место интерног ревизора као самосталног извршиоца.

Улога интерне ревизије у процесу управљања код корисника јавних средстава је од виталног значаја. Интерна ревизија пружа објективно уверавање и увид у ефикасност и ефективност управљања ризицима, интерних контрола и процеса управљања. Интерна ревизија је најбоље позиционирана да пружи уверавање када су ниво ресурса и компетенција којима располаже усклађени са стратегијама корисника јавних средстава, као и када следи Међународне стандарде интерне ревизије. Служба интерне ревизије то може учинити најбоље када није подложна неприкладним утицајима. Задржавањем своје независности, интерна ревизија може објективно да спроводи оцењивање, пружајући руководству корисника јавних средстава стручну и непристрасну критику процеса управљања, управљања ризицима и интерних контрола. На основу својих налаза, интерна ревизија даје препоруке ради побољшања процеса и прати њихову имплементацију.

Интерна ревизија својим деловањем изазива позитивне промене и иновације у организацији.

На основу предлога интерног ревизора, Председник Општине је потписао Повељу интерне ревизије општине Књажевац којом је одређен делокруг рада, циљеви, положај, овлашћења и одговорности интерне ревизије.

Интерна ревизија се, у складу са прописима који регулишу област интерне ревизије у јавном сектору Републике Србије и међународно прихваћеним стандардима интерне ревизије, врши на основу одобреног стратешког и годишњег плана интерне ревизије, који се заснивају на процени ризика и на тој основи утврђених приоритета који обезбеђују ефикасно и ефективно коришћење расположивих ресурса и, у одређеним случајевима, по налогу Председника општине.

Интерни ревизор, сходно члану 5. став 3 (тачка 8) Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, обавља интерну ревизију код свих корисника јавних средстава општине Књажевац.

Корисници јавних средстава општине Књажевац су директни и индиректни корисници буџетских средстава, јавна предузећа основана од стране Скупштине општине Књажевац, правна лица основана од стране тих јавних предузећа, правна лица над којима општина Књажевац има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору, друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода остварених у претходној пословној години.

3. Визија, мисија и циљеви интерне ревизије

3.1. Визија интерне ревизије

Интерна ревизија је поуздан и иновативан партнер руководству корисника јавних средстава општине Књажевац у остварењу циљева и у напорима за унапређење пословања корисника јавних средстава.

3.2. Мисија интерне ревизије

Мисија интерне ревизије је да допринесе унапређењу пословања, повећању вредности и побољшању процеса управљања код корисника јавних средстава општине Књажевац кроз независну процену адекватности и функционисања постојећих процеса управљања ризиком, контроле и управљања корисником јавних средстава и пружањем саветодавних услуга.

Мисија интерне ревизије ће бити остварена кроз реализацију циљева интерне ревизије који су дефинисани као подручја ревидирања у наредном трогодишњем периоду. Подручја ревидирања обухватају одређене системе, програме, процесе и друга подручја пословања корисника јавних средстава општине Књажевац, који су плановима идентификовани као приоритетни на основу процене ризика.

Интерна ревизија ће пружити подршку корисницима јавних средстава општине Књажевац у остварењу циљева кроз обављање појединачних ревизорских ангажмана, у складу са одобреним Стратешким и Годишњим планом интерне ревизије, дајући препоруке, савете и смернице за унапређење пословања и побољшање процеса управљања код корисника јавних средстава.

Интерни ревизор ће оцењивати адекватност, поузданост и ефикасност система финансијског управљања и контроле у односу на:

- идентификовање, процену и управљање ризиком од стране руководиоца свих нивоа код корисника јавних средстава;
- усклађеност пословања корисника јавних средстава са прописима, интерним актима и уговорима;
- поузданост и потпуност финансијских и других информација;
- економичност, ефикасност и ефективност пословања корисника јавних средстава;
- заштиту средстава и података (информација) и
- извршење задатака и постизање циљева.

3.3. Начела и стандарди интерне ревизије

Суштинске вредности којима ће се руководити интерни ревизор су независност, интегритет, објективност, поверљивост и стручност.

Независност, овлашћења и одговорности интерног ревизора стављају високе моралне захтеве пред интерним ревизором. Потписивањем Етичког кодекса интерне ревизије општине Књажевац интерни ревизор се обавезала да у свакодневном раду примењује начела и правила понашања утврђена Међународним стандардима за професионалну праксу интерне ревизије:

- **независност** се односи на одсуство свих околности које могу угрозити објективност интерне ревизије;

- **интегритет** представља успостављање поверења интерних ревизора који обезбеђује основ за ослањање на закључке, односно часно и одговорно обављање

послова интерне ревизије, поштовање закона и струке и поштовање и допринос легитимним и етичким циљевима корисника јавних средстава;

- **објективност** представља уравнотежену оцјену свих релевантних околности при формирању процене, односно да при формирању закључака није под непримереним утицајем својих властитих интереса или интереса других;

- **поверљивост** се односи на поштовање вредности и власништва података које интерни ревизор прибавља током обављања послова, а које не треба обелодањивати без одговарајућег овлашћења, изузев у случајевима када постоји законска, односно професионална обавеза да се подаци обелодане;

- **стручност и дужна професионална пажња** се односе на спровођење ревизорских ангажмана. Ревизорски ангажмани морају бити обављени стручно и уз дужну професионалну пажњу. Интерни ревизор мора поседовати знање, вештине и друге способности потребне за извршавање појединачне одговорности.

Независност и објективност у раду подразумева непристрастан ментални став који допушта интерном ревизору да изведе ангажман верујући у производ свог рада, као и у то да нису учињени никакви уступци када је у питању квалитет. Објективност захтева да интерни ревизор не подређује своје мишљење о питањима ревизије мишљењу других. Претњама по објективност мора се управљати на микро нивоу интерног ревизора, сваког појединачног ангажмана, на функционалном и организационом нивоу, уз бескомпромисно игнорисање сваког евентуалног утицаја средине.

4. Стратешки циљеви интерне ревизије

На основу анализе стања интерне ревизије у општини Књажевац и Стратегије развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији утврђена су четири стратешка циља интерне ревизије:

1. Пружати квалитетне ревизорске услуге усклађене са Међународним стандардима за професионалну праксу интерне ревизије;
2. Повећати организациону независност интерне ревизије и учинити је одговорном;
3. Јачати и унапредити капацитете интерне ревизије како би се обезбедио потпун обухват корисника јавних средстава и
4. Промовисати значај функције интерне ревизије и финансијског управљања и контроле.

II СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ

Стратешки план, као основа процеса планирања ревизије, представља средство - алат за унапређење активности који:

- помаже у идентификовању области које треба да буду предмет ревизије;
- омогућава објективан приступ, у обављању послова интерне ревизије, који је заснован на процени ризика;
- помаже интерној ревизији приликом оцене система интерних контрола;
- омогућава интерној ревизији да оптимално користи људске и материјалне ресурсе у циљу пружања ефективних услуга руководству корисника јавних средстава;
- служи као основ за даље ревизорске планове.

1. Општи подаци

Општина Књажевац смештена је у источном делу Републике Србије. Припада Зајечарском округу. Заузима површину од 1.202 км² и по величини је четврта у Републици Србији. Са Републиком Бугарском се граничи у дужини од 54 км, а граничи се још са општинама Бела Паланка, Сврљиг, Сокобања, Бољевац и са градовима Пирот и Зајечар.

Територија општине је претежно брдско-планинског карактера, кроз коју протичу Трговишки и Сврљишки Тимок, који се на периферији Књажевца спајају чинећи Бели Тимок. Општина има укупно 86 насеља, у којима, по попису из 2022. године, живи 25.429 становника.

Књажевац је 17. маја 1833. године ослобођен од турске власти, те се тај датум обележава као Дан општине Књажевац.

Општина Књажевац обележава своју славу 6. маја – Ђурђевдан.

Најпознатија културна манифестација која се одржава у Књажевцу је „Фестивал културе младих Србије“.

Општина има статус правног лица. Седиште општине Књажевац је у Књажевцу, у улици Милоша Обилића број 1. Матични број Општине је 07212674, порески идентификациони број ПИБ је 102106760, а шифра делатности 8411. Рачун извршења буџета је 840-162640-21 и води се код Управе за трезор.

Општина је оснивач следећих јавних предузећа: ЈКП „Стандард“, ЈКП „Топлана“, ЈП „Предузеће за развој, урбанизам и изградњу општине Књажевац“, Д.о.о. „Агенција за развој општине Књажевац“, привредног друштва СЛОБОДНА ЗОНА ТИМОК ДОО КЊАЖЕВАЦ. Општина Књажевац је суоснивач Д.о.о. „Регионална агенција за развој источне Србије“ и суоснивач је ЈП „Боговина“ Бор.

Индиректни корисници буџета општине Књажевац су: Предшколска установа „Бајка“, Завичајни музеј Књажевац, Дом културе Књажевац, Народна библиотека „Његош“, Регионални центар за стручно усавршавање, Туристичка организација општине Књажевац и 73 месне заједнице.

Општина Књажевац има четири основне школе са истуреним одељењима у околним селима, две средње школе и једну музичку школу за основно музичко образовање.

Општина Књажевац врши надлежности локалних самоуправа утврђене Уставом и Законом о локалној самоуправи, као и друге надлежности и послове државне управе које су јој позитивним прописима поверене.

2. Организациона структура

Органи општине Књажевац, према Статуту општине, су: Скупштина општине, Председник општине, Општинско веће и Општинска управа.

Скупштина општине је највиши орган Општине који врши основне функције локалне власти, утврђене Уставом, законом и Статутом. Скупштину општине чини 40 одборника. Скупштина општине има председника, заменика председника и секретара.

Извршни органи општине су Председник општине и Општинско веће.

Председник општине представља и заступа Општину и врши друге послове утврђене законом, Статутом Општине и другим актима Општине. Председник општине има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност. Председник општине има два помоћника за одређене секторе.

Општинско веће чине Председник општине и седам чланова Општинског већа.

За вршење управних послова у оквиру права и дужности општине Књажевац и одређених стручних послова за потребе Скупштине општине, Председника општине и Општинског већа образује се Општинска управа, као јединствен орган. Радом Општинске управе руководи начелник Општинске управе, а организација, делокруг и начин рада Општинске управе Књажевац уређени су Одлуком о општинској управи Књажевац⁷ коју је донела Скупштина општине.

У општинској управи Књажевац, за вршење сродних послова, образују се унутрашње организационе јединице и то:

Одељење за општу управу и заједничке послове;

Одељење за стручне и нормативно-правне послове општинских органа;

Одељење за буџет, финансије, утврђивање и наплату локалних и јавних прихода;

Одељење за привреду и друштвене делатности;

Одељење за урбанизам, комунално-стамбене и имовинско-правне послове;

Одељење за инспекцијске послове;

Кабинет Председника општине као посебна организациона јединица, и

Јавно правобранилаштво као посебан орган.

На основу законске обавезе и овлашћења, председник општине Књажевац је успоставио интерну ревизију (Одлука број 400-312/2015-02 од 24.12.2015. године) као инокосни орган и донео Решење о одређивању интерног ревизора (Решење бр.400-3/2016-02 од 12.01.2016. и 400-24/2018-02 од 05.02.2018. године). Радно место интерног ревизора је систематизовано као место независног извршиоца у оквиру Општинске управе

⁷ Одлука о општинској управи Књажевац („Сл.лист општине Књажевац“ бр. 16/2013, 20/2013, 2/2015, 5/2015, 2/2016, 28/2016, 8/2017,)

Књажевац. Запослена на радном месту интерног ревизора испуњава прописане услове за обављање послова интерног ревизора.

3. Корисници буџета

Према одредбама члана 2. Закона о буџетском систему директни корисници буџетских средстава локалних власти су органи и службе локалне власти.

Директан корисник буџета је и општинско правобранилаштво, у складу са чл. 2 Закона о правобранилаштву ("Службени гласник РС" бр.55/14) и Одлуке Скупштине општине Књажевац о правобранилаштву Књажевац, бр. 06-40/2015-03 од 27.02.2015. године.

Индиректни корисници буџета су:

- Предшколска установа „Бајка”,
- Завичајни музеј Књажевац,
- Дом културе Књажевац
- Народна библиотека „Његош”,
- Регионални центар за стручно усавршавање,
- Туристичка организација општине Књажевац, и
- 73 месне заједнице (Алдинац, Баланавац, Бели Поток, Берчиновац, Балинац, Балта Бериловац, Бучје, Булиновац, Бањски Орешац, Васиљ, Вина, Влашко Поље, Вртовац, Валевац, Витковац, Горње Зуниче, Грезна, Горња Каменица, Глоговац, Габровница, Градиште, Дебелица, Доња Каменица, Доња Соколовица, Доње Зуниче, Дреновац, Дубрава, Жлне, Зоруновац, Зубетинац, Јелашница, Јаковац, Јаловик Извор, Јања, Књажевац, Прва МЗ, Књажевац Друга МЗ, Крента, Кожељ, Каличина, Кална, Локва, Лепена, Мањинац, Минићево, Миљковац, Мучибаба, Ново Корито, Орешац, Ошљане, Подвис, Понор, Потркање, Петруша, Ргоште, Равна, Радичевац, Слатина, Стогазовац, Скробница, Сврљишка Топла, Саставак, Стањинац, Трговиште, Трновац, Ђушница, Црни Врх, Црвење, Штипина, Шуман Топла, Штрбац, Шести Габар, Штитарац, Жуковац).

Остали корисници јавних средстава општине Књажевац су правна лица над којима општина Књажевац има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору и друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода остварених у претходној пословној години.

На територији општине Књажевац се налази пет основних и две средње школе које се финансирају из буџета општине, и то:

- ОШ "Вук Караџић",
- ОШ Д.Т.Каплар",
- ОШ "Дубрава",
- Школа за основно образовање "Младост",
- Школа за основно музичко образовање „Предраг Милошевић”,
- Књажевачка гимназија и
- Средња техничка школа Књажевац.

Друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода остварених у претходној пословној години су остали - посебни корисници јавних средстава (друштва капитала, привредна друштва, удружења, фондације и задужбине,

предузетници, цркве и верске заједнице, политичке странке, задруге и др.), који не припадају јавном сектору, а којима се врши пренос средстава из буџета на посебан наменски динарски рачун код Управе за трезор.

Према чл. 71. Закона о буџетском систему: руководиоца директног, односно индиректног корисника буџетских средстава, одговоран је за преузимање обавеза, њихову верификацију, издавање налога за плаћање које треба извршити из средстава корисника јавних средстава којим руководи, издавање налога за уплату средстава која припадају буџету, као и за закониту, наменску, економичну и ефикасну употребу одобрених буџетских апропријација.

Према чл. 7. истог Закона, за извршење буџета локалне власти надлежни извршни орган локалне власти одговара скупштини локалне власти. У складу са чл. 48 Статута општине Књажевац председник општине је наредбодавац за извршење буџета.

Послове буџетског рачуноводства и послове јавних набавки за све директне кориснике дефинисане Одлуком о буџету, врши Општинска управа Књажевац - Одељење за буџет, финансије, утврђивање и наплату локалних и јавних прихода Књажевац.

4. Стратешка документа општине Књажевац

Активности општине, директних и индиректних корисника буџета, јавних предузећа које је основала општина одвијају се у складу са усвојеним планским документима и законским прописима.

Стратешка документа доносе се за вишегодишњи период и представљају основу за доношење осталих планских докумената.

На снази су следећа стратешка документа:

- Стратегија интегрисане комуникације 2015-2025.,
- Стратегија развоја општине Књажевац за период 2021. до 2025.,
- План развоја општине Књажевац за период 2021 до 2027.,
- Локални план управљања отпадом 2021-2031.,
- Стратегија за унапређење предшколског васпитања и образовања општине Књажевац 2021-2025. године,
- Локални акциони план за младе 2022-2025.,
- Стратегија управљања ризицима општине Књажевац,
- Стратегија развоја урбаног подручја града Зајечара и општина Књажевац, Сокобања и Бољевац.

5. Стратешка визија, мисија и циљеви општине Књажевац

Стратешка визија општине Књажевац: Општина Књажевац је еколошки одговорна, одржива, плански креирана и привредно развијена општина погодна за живот свих својих грађана.

Приоритетни циљеви су:

Циљ 1. Достојанствен рад и одрживи економски раст уз иновације у области привреде;

Циљ 1. 2. Побољшање квалитета живота грађана и благостање за становнике општине свих генерација;

Циљ 1. 3. Унапређење инфраструктурних система уз одрживо управљање и очување животне средине.

Циљ и основни задатак интерне ревизије је додавање вредности и побољшање пословања општине кроз повећање нивоа свести у обављању јавних послова и пружању јавних услуга, као и кроз успостављање интерних контрола са циљем ефикасног и рационалног коришћења јавних средстава, оптимизације трошкова пословања општине Књажевац и побољшања квалитета услуга које општина пружа грађанима.

6. Системи као предмет ревизије

Први корак у изради Стратешког плана представља идентификовање предмета ревизије.

Обзиром да неки системи у потпуности покривају одређени циљ руководства, док их други системи само делимично покривају, приликом израде Стратешког плана утврђени су системи и подсистеми којима се може рационално управљати и који ће пружити оцену адекватности система контрола.

Начин класификације система који се користи у Стратешком плану је подела система према функцији, односно подела система на функционалне типове по улози коју имају у систему интерних контрола. При идентификацији система, дефинисани су системи који покривају све циљеве и активности корисника јавних средстава општине Књажевац, који могу бити предмет ревизије. У циљу исправног идентификовања система који су заједнички за све кориснике јавних средстава општине Књажевац извршена је анализа делокруга и организације рада директних и индиректних корисника буџетских средстава општине и јавних предузећа и препознато је седам система у оквиру којих корисници јавних средстава обављају своју делатност кроз реализацију планираних програма, активности и пројеката и то:

- Систем планирања, припреме и извршења буџета, програма пословања, планова рада и финансијских планова
- Систем прихода и примања
- Систем набавки
- Систем плата, накнада и других примања запослених
- Систем финансијског извештавања, рачуноводства и пописа
- Систем управљања имовином
- Информациони систем.

У оквиру сваког система издваја се различит број подсистема код сваког корисника јавних средстава, а у односу на тип корисника и делатност корисника јавних средстава.

Систем планирања, припреме и извршења буџета и финансијских планова корисника јавних средстава обухвата све програме, активности и пројекте буџета општине, планове рада директних корисника, програме пословања јавних предузећа, програме рада индиректних корисника и финансијске планове других корисника јавних средстава.

Систем прихода и примања обухвата све приходе и примања које корисници јавних средстава остварују на основу прописа, интерних аката и уговора.

Систем набавки обухвата планирање набавки, спровођење и извршење како јавних набавки, тако и набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује, и извештавање о извршеним набавкама.

Систем плата, накнада и других примања запослених обухвата обрачун и исплату свих елемената плате (зараде), накнада и других примања запослених код корисника јавних средстава прописаних и утврђених законом, интерним акатима и уговорима.

Систем финансијског извештавања, рачуноводства и пописа обухвата све активности корисника јавних средстава везаних за вршење пописа, евидентирање у пословним књигама и извештавање корисника јавних средстава, које су прописане и успостављене на основу прописа, интерних аката и уговора.

Систем управљања имовином у општем смислу, подразумева не само упис права својине на непокретностима код надлежног завода или само поседовање одређене имовине, већ обухвата различите активности, вршење радњи одржавања, обнављања и унапређивања имовине, као и извршавање законских и других обавеза у вези са имовином. Најважније активности власника имовине су: утврђивање њеног стварног односно фактичког стања; анализа трошкова/прихода од имовине; поштовање законских прописа који се тичу имовине и доношење одговарајућих одлука које се односе на располагање том имовином и друге врсте њене комерцијализације, као и доношење одлука о повећању вредности имовине ради стварања услова за повећање прихода или користи које та имовина ствара; и на крају, доношење рационалних одлука о томе да ли имовину треба задржати или је треба отуђити.

Информациони систем подразумева процесе обраде података, као и начина на који се ти процеси воде и контролишу. Као подсистеми у оквиру овог система могу се издвојити постојећи информациони системи, системи у развоју и апликације.

7. Процена ризика

Ризик представља вероватноћу да ће се десити одређени догађај, који би могао имати негативан утицај на остварење циљева корисника јавних средстава.

Ризик је све оно што представља претњу остварењу циљева корисника јавних средстава, што може да угрози репутацију корисника јавних средстава и поверење грађана, као што је непоштовање прописа, неспособност да се реагује на измењене околности, тј. да се њима управља на начин који ће спречити или свести на минимум негативне ефекте промена на пружање услуга грађанима. Ризик је могућа претња, догађај, пропуштање радње, односно нечињење, које могу проузроковати губитак имовине, угледа, угрозити успешност извршење послова и слично.

Неки од ризика са којима се суочавају корисници јавних средстава општине Књажевац су:

- неправилности у пословању и неусклађеност са прописима, интерним актима и уговорима; неодговорно управљање јавним средствима;
- непредузимање мера за наплату прихода и потраживања; непоуздано и нетачно

извештавање;

- неспособност реаговања на процењене околности или неспособност управљања у променљивим околностима на начин који спречава или максимално смањује неповољне ефекте на пружање јавних услуга и све оно што може нарушити остварење циљева, њихову репутацију и смањити поверење јавности.

У циљу адекватног стратешког планирања извршена је процена ризика система који су одређени као предмет ревизије. На основу Регистра ризика општинске управе, индиректних корисника буџета општине (осим месних заједница) и јавних предузећа, те на основу доступних података о корисницима јавних средстава извршена је процена ризика.

Процена ризика је у суштини заснована на професионалном суду интерног ревизора, а у циљу постизања објективности коришћен је приступ израчунавања индекса ризика према Табели 1. датој у наставку. Вредновање ризика врши се на начин да се сваки систем вреднује на темељу сума Индекса ризика $I(p)$ који је утврђен као производ степена ризика $C(p)$ и тежине фактора ризика $T(p)$, за сваку од утврђених детерминаната материјалности система, према следећој формули:

$$I(p) = C(p) \times T(p), \text{ односно } I = \sum I(p).$$

У процени ризика коришћена је матрица утицаја и вероватноће (3x3) приказана у Табели 1.

Табела 1. Матрица утицаја и вероватноће

У Т И Ц А Ј	ВИСОК	3	6	9
	СРЕДЊИ	2	4	6
	МАЛИ	1	2	3
		НИСКА	СРЕДЊА	ВИСОКА
		ВЕРОВАТНОЋА		

Степен, рангирање ризика одређује се на основу следећих фактора ризика: материјалност система у односу на вредност буџета општине, број и стручност запослених

у систему, могући утицај промене прописа на систем и период протекао од последње интерне ревизије система.

Одређивање тежине фактора ризика представља доношење суда о релативној важности сваког појединачног фактора ризика у сваком систему. Утврђивање тежине је субјективна процена фактора ризика у оквиру система и утврђена је на основу искуства интерног ревизора стеченог у досадашњем раду на пословима ревизије.

Утврђени индекси ризика по системима приказани су у наредној табели:

Табела 2. Индекси ризика

Фактори ризика Системи	Материјалност		Оперативни ризик		Утицај промене прописа на систем		Утицај интерне ревизије на систем		ИНДЕКС
	Ранг	Тежина	Ранг	Тежина	Ранг	Тежина	Ранг	Тежина	
Систем планирања, припреме и извршења буџета и финансијских планова КЈС	2	2	2	1	3	3	3	2	21
Систем прихода и примања	2	2	3	3	2	2	3	2	23
Систем набавки	2	3	2	2	2	3	2	2	20
Систем плата, накнада и других примања запослених	2	1	3	1	2	1	2	2	11
Систем финансијског извештавања, рачуноводства и пописа	2	2	2	2	1	1	3	1	12
Систем управљања имовином	2	3	2	3	1	3	3	3	24
Информациони систем	1	1	3	1	1	2	3	1	9

Процена ризика представља радни документ који ће бити редовно ажуриран у контексту промењених околности и опажања ризика, као резултат интерних ревизија, екстерне ревизије, прегледа и оцене функционисања успостављеног система финансијског управљања и контроле, консултација са руководством и других промена.

Корисници јавних средстава општине Књажевац се разликују по томе колико и коју врсту ризика сматрају прихватљивим.

Када интерни ревизор закључи да је руководство корисника јавних средстава прихватило ниво ризика који може бити неприхватљив за остварење циљева корисника јавних средстава, потребно је да сагледа све чиниоце који су довели до тога да се такав ниво ризика прихвати, да обави, уколико је то потребно, и појединачне разговоре са руководством, а затим о свему обавести председника општине. Интерни ревизор нема одговорност за разрешавање питања преузетих ризика.

8. Стратешки план ревизије

Након израчунавања индекса ризика утврђена је стратегија извођења ревизорских ангажмана која има за циљ да обезбеди довољну покривеност система који могу бити предмет ревизије, али и потпуну покривеност корисника јавних средстава који су у обухвату Службе интерне ревизије. Системи су на основу индекса ризика класификовани на:

- Високоризичне – са индексом ризика од 20 и више;
- Средњег ризика – са индексом ризика од 10 до 20;
- Ниског ризика – са индексом ризика мањим од 10.

У високоризичне системе сврстани су: систем планирања, припреме и извршења буџета и финансијских планова корисника јавних средстава; систем прихода и примања; систем набавки и систем управљања имовином.

Као системи средњег ризика препознати су: систем финансијског извештавања, рачуноводства и пописа и систем плата, накнада и других примања запослених.

Информациони систем је систем ниског ризика.

Системи за које је проценом ризика утврђен висок степен ризика представљају приоритетна подручја на која активности интерне ревизије треба да се фокусирају у наредном трогодишњем периоду. Високоризични системи ће бити ревидирани сваке године, системи са средњим ризиком у две од три године планског циклуса, док ће нискоризични системи бити ревидирани једном у три године.

Ради потпуног обухвата система у периоду стратешког планирања могуће је да у оквиру једне ревизије буде обухваћено два или више узајамно повезаних система.

У циљу потпуног обухвата корисника јавних средстава општине Књажевац интерном ревизијом у наредном трогодишњем периоду интерном ревизијом ће, у зависности од расположивих ресурса, бити обухваћени сви директни и индиректни корисници буџета општине (осим месних заједница) и сва јавна предузећа. Минимални обухват корисника јавних средстава на годишњем нивоу који интерни ревизор треба да оствари је да интерном ревизијом буде обухваћени један директан корисник, један индиректни корисника и једно јавно предузеће. Такође, са постојећим ресурсом, у једном стратешком циклусу ће бити обухваћено бар једно правно лице над којима општина има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору.

Табела 3. Учесталост ревизија система

Редни број	Назви система	Индекс ризика	Ниво ризика	Циклус ревизије		
				Сваке године	Сваке друге године	Једном у три године
1.	Систем планирања, припреме и извршења буџета и финансијских	21	висок	X		

	планова КЈС					
2.	Систем прихода и примања	23	висок	X		
3.	Систем набавки	27	висок	X		
4.	Систем плата, накнада и других примања запослених	11	средњи		X	
5.	Систем финансијског извештавања, рачуноводства и пописа	12	средњи		X	
6.	Систем управљања имовином	24	висок	X		
7.	Информациони систем	10	низак			X

Приликом доношења коначне одлуке о подручјима ревидирања на годишњем нивоу узео се у обзир: протекло време од последње ревизије корисника јавних средстава од стране Државне ревизорске институције, као и препорука датих кориснику јавних средстава, приоритети у раду руководства, значајније промене у пословању корисника јавних средстава, потреба да ревизијом буде покривен већи број корисника јавних средстава општине Књажевац и расположивост ресурса интерне ревизије.

9. Расподела ресурса

Сврха Стратешког плана интерне ревизије јесте да, поред утврђивања приоритетних подручја ревидирања и праћења реализације циљева интерне ревизије, обезбеди и ефикасно и ефективно коришћење ресурса интерне ревизије.

При утврђивању времена које ревизор треба да проведе на пословима ревизије полази се од расположивог времена за обављање ревизија и расположивих људских ресурса интерне ревизије. Време потребно за обављање ревизија укључује директно време везано за рад ревизора у свим фазама процеса ревизорских ангажмана. Поред времена за обављање ревизорских ангажмана планира се и време за друге послове, као што су праћење препорука прихваћених у претходним ревизорским ангажманима и професионални развој интерних ревизора.

Годишњим планом се утврђује време потребно за сваки ревизорски ангажман, узимајући у обзир и време потребно за обављање других активности интерне ревизије. При утврђивању потреба за ресурсима, односно процена потреба ревизије, користи се процена да ревизија уобичајено траје од 50 до 200 ревизор дана у зависности од ризика који носи систем који се ревидира и обухвата истог.

При утврђивању потребног броја ревизора, рачуна се да је на годишњем нивоу уобичајено расположиво око 150 нето ревизор дана. Обрачун се врши на следећи начин: укупан фонд календарских дана у једној години од 365 дана се умањује за све суботе и недеље и нерадне дане верских и државних празника, затим се добијени укупан фонд радних дана умањује за дане: годишњег одмора, непредвиђеног одсуства услед болести, дане проведене на обукама, дане потребне за праћење препорука, административно

сређивање документације и припрему планова интерне ревизије. Обрачун расположивог годишњег броја ревизор дана приказан је у Табели 4. Процена броја ревизор дана, у којој је приказана процена расположивог броја ревизор дана и укупног броја расположивих ревизор дана.

Табела 4. Процена броја ревизор дана - интерни ревизор- самостални извршилац који обавља и послове руководиоца интерне ревизије

ОПИС	ДАНИ
Дани у години	365
Дани викенда и нерадни датни (верски и државни празници)	113
Радни дани	252
Годишњи одмор	35
Непредвиђена одсуства (боловање)	7
Професионално усавршавање (обуке)	15
Праћење спровођења препорука	10
Администрација (сређивање и преглед документације)	10
Припрема планова	15
Припрема годишњег извештаја	5
Вршење само-оцењивања	5
Расположиви број ревизор дана	150

У току једне године, на темељу ангажмана једног интерног ревизора могуће је обавити три интерне ревизије, услуге уверавања. При припреми годишњег плана неопходно је узети у обзир и обављање ревизија које није могуће унапред планирати. За потребе обављања ревизија по захтеву председника општине, резервише се 20% расположивог времена. Председник општине може у сваком тренутку издати налог за спровођење ванредне ревизије и тада је предметна ревизија приоритетна у односу на друге ревизорске ангажмане.

Узимајући у обзир расположиве ревизор дане годишње се планирају две услуге уверавања и једна по захтеву председника општине. Такође се, поред тога планирају и саветодавне услуге које се обављају у циљу реализације стратешких циљева, за шта се годишње одваја око 10% расположивог времена за непланиране саветодавне услуге на захтев корисника јавних средстава.

III ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

1. Стручно усавршавање интерних ревизора

Запослени у локалној самоуправи дужни су да се у току радног односа стручно усавршавају.

Под стручним усавршавањем подразумева се сваки облик образовања и/или обуке чији је циљ одржавање постојећих или стицање нових знања и вештина запослених, неопходних за извршење постојећих или будућих дужности и задатака који произилазе из одређеног посла или занимања. У контексту савременог управљања људским ресурсима, запослени у јединицама локалне самоуправе имају право на професионални развој, кроз стручно усавршавање, стручно оспособљавање и додатно образовање. Истовремено, запослени имају и обавезу да ангажују своје вештине, знања и способности за добробит управе и развоја целокупне заједнице, као и да их деле са колегама.

Образовање је стицање нових и стално проширивање постојећи знања из применљивих научних дисциплина и успешне пословне праксе, релевантних за делатност и циљеве корисника јавних средстава, а ради унапређења метода рада, руковођења и управљања. Образовање је основ за развој запослених и напредовање у каријери, те припремање за обављање будућих послова. Обучавање представља стицање нових практичних знања и вештина потребних за рад, руковођење и управљање према усвојеним правилима, прописима и стандардима. Резултат процеса обуке има за циљ ефективну примену усвојених знања и искустава у будућем пословању.

Правилник о стручном усавршавању овлашћених интерних ревизора у јавном сектору⁸, предвиђа праћење и примену Међународних стандарда за професионалну праксу интерне ревизије, јачање и даљи развој професије интерне ревизије обавезују запослене у јавном сектору да унапређују своје знање, вештине и остале способности кроз континуирано стручно усавршавање. Правилником су прописана подручја и облици стручног усавршавања овлашћених интерних ревизора у јавном сектору. Стручно усавршавање се, сходно Правилнику, остварује у следећим подручјима: интерна ревизија; интерна контрола; рачуноводство и финансије; управљање у јавном сектору; јавне набавке; управљање пројектима; информационе технологије; управно и радно право; управљање људским ресурсима; фондови Европске уније; специјализоване области основне делатности корисника јавних средстава у којима се врше ревизије; остале области – "меке вештине" (комуникација, руковођење, пословна кореспонденција, вештине преговарања и интервјуисања, мотивација, самосвесност, социјалне вештине и решавање сукоба).

Правилником је прописано да се стручно усавршавање интерних ревизора у јавном сектору остварује кроз активности организованог стручног усавршавања и самосталног стручног усавршавања.

Организовано стручно усавршавање може се остварити кроз следеће активности: одржавање предавања или учествовање на конференцијама, семинарима и радионицама у организацији релевантних националних и међународних институција или струковних удружења; одржавање предавања или учествовање на конференцијама, семинарима и радионицама из напред наведених подручја; одржавање предавања или учествовање на

⁸"Сл. гласник РС", бр. 15/2019

састанцима, обукама, семинарима и радионицама интерних ревизора које организује или суорганизује Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију; учествовање у радним телима за израду законских и подзаконских прописа и приручника у подручју интерне ревизије или система финансијског управљања и контроле; обављање екстерне оцјене квалитета рада интерне ревизије код корисника јавних средстава коју организује Централна јединица за хармонизацију; обављање послова ментора у складу са потребама за спровођење обуке за практичан рад на интерној ревизији коју организује Централна јединица за хармонизацију; објављивање радова и чланака или превођење материјала из напред наведених подручја.

Самостално стручно усавршавање може се остварити кроз следеће активности: обављање послова интерне ревизије; завршетак академских студија другог и трећег степена у складу са прописима о високом образовању; стицање сертификата међународних струковних удружења или националних институција, у подручју интерне ревизије; чланство у ревизорском одбору.

Овлашћени интерни ревизори у јавном сектору су, на основу Правилника о стручном усавршавању овлашћених интерних ревизора у јавном сектору, дужни да остваре најмање 50 бодова за стручно усавршавање у једној години, од чега најмање пет бодова кроз организовано стручно усавршавање, а председник општине је дужан да обезбеди стално стручно усавршавање овлашћених интерних ревизора у јавном сектору ангажованих на пословима интерне ревизије.

2. Извештавање

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору прописано је да руководиоца Службе интерне ревизије сачињава годишњи извештај о раду интерне ревизије коришћењем упитника Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија, који најкасније до 15. марта доставља руководиоцу корисника јавних средстава, да би га он до 31.3. доставио Централној јединици за хармонизацију. Годишњи извештај о раду интерне ревизије садржи: обављене ревизије и евентуална ограничења и друге разлоге неиспуњења плана, главне закључке у вези са функционисањем система за финансијско управљање и контролу унутар корисника јавних средстава, као и дате препоруке у циљу унапређења пословања корисника јавних средстава.

Интерни ревизор ће председнику општине доставити извештај о резултатима сваког појединачног ревизорског ангажмана, годишњи извештај о обављеним ревизијама и активностима интерне ревизије и, по потреби, извештаје о свим случајевима у којима је ангажовани интерни ревизор наишао на ограничења.

Председник општине Књажевац ће до 31. марта текуће године за претходну годину на прописан начин известити Централну јединицу за хармонизацију о функционисању система интерне ревизије.

3. Закључак

Стратешки план, којим се утврђују стратешки циљеви интерне ревизије општине Књажевац за период 2025-2027. године, заснован је на дугорочним циљевима општине Књажевац и процени ризика интерне ревизије.

Према стандардима института интерних ревизора, Стратешки план је потребно ревидирати и ажурирати сваке године на основу поновне процене ризика. Прва година Стратешког плана детаљно се разрађује у годишњем плану интерне ревизије. Годишњим ажурирањем Стратешког плана друга година текућег Стратешког плана постаје прва година новог плана и основа за годишњи план наредне године.

Свака измена Стратешког плана вршиће се искључиво уз оправдане и рационалне разлоге и мора бити одобрена од стране председника општине.

Годишњим планом се врши ангажовање интерног ревизора и других ресурса који су расположиви за период планирања, узимајући у обзир обим сигурних одсуства с посла и очекиваних кадровских промена у погледу запослених и друге обавезе. Ревизорски ангажмани се планирају на основу изршене процене ризика узимајући у обзир расположиве ресурсе и исти се распоређују по кварталима водећи рачуна о конзистентности.

Припремила
Интерни ревизор
Драгица Ивановић Јоцић

D. Jocić

Одобрио

Председник општине Књажевац

Мр Милан Ђокић



[Handwritten signature of Mr. Milan Djokic]